

proto, že bude nucena domáhati se na žalované řádného vyúčtování svěřeného majetku a konaných platů, že jí žalovaná poslala nesprávný kontokorent, jehož nesprávnosti musí nyní značným nákladem zjišťovati, že má dále nárok, aby při případném prodeji pozemků, o nějž prý se jedná, obdržela od žalované polovinu zisku, a že, předpokládajíc správnost narovnání ze dne 12. března 1929, ústně ujednala, že se vystěhuje z vily. Dále dovozovala, že k uplatnění svých jednotlivých nároků proti žalované bude moci přistoupiti teprve po určení, že její prohlášení ze dne 12. března 1929 není platné, protože jinak by jí žalovaná mohla namítati, že se tímto prohlášením vzdala všech nároků proti ní. Leč, i kdyby bylo žalobní žádosti vyhověno a rozsudkem uznáno, že prohlášení žalobkyně ze dne 12. března 1929 jest neplatné, nebyl by tím ještě zjednaný pevný právní základ pro právní vztahy mezi žalobkyní a žalovanou pokud se týče nároků, jichž se chce žalobkyně budoucně domáhati na žalované, nýbrž byla by tím nanejvýše vyřízena jen jedna z možných námitek, které se žalobkyně obává ve svých budoucích zamýšlených sporech, ale tyto spory samy by tím nebyly nijak zamezeny ani odklizeny. Téhož výsledku, jako touto zápornou žalobou určovací, může žalobkyně dosíci i tím, že podá hned některou ze zamýšlených žalob o plnění — na příklad o vyúčtování svěřeného majetku a konaných platů — a ve sporu tom vyčká, zdali jí žalovaná namítne, že se prohlášením ze dne 12. března 1929 vzdala všech dalších nároků. Jestliže žalovaná tak neučiní, nedojde ani na rozhodování o platnosti či neplatnosti onoho prohlášení. Teprve, kdyby v zamýšleném budoucím sporu žalovaná vznesla námitku právě naznačenou, měla by žalobkyně i možnost, by po případě určovacím návrhem podle §§ 236, 259 c. ř. s. docílila soudního výroku o neplatnosti svého prohlášení, účastného právní moci, tedy téhož výroku, jehož se domáhá touto žalobou. Žalobkyně v tomto sporu ani netvrdila, že žalovaná záložna z prohlášení proti ní uplatňuje nebo si osobuje nějaké právo, jímž jest ohroženo soukromé právo žalobkyně, a že proto má nutkavý právní zájem na požadovaném určení. K tomu jest připomenouti, že vyklizení vily, jež bylo předmětem zvláštního sporu, nemá nic společného s určením neplatnosti prohlášení ze dne 12. března 1929. Z toho všeho plyne, že touto zápornou žalobou určovací není sledován účel obrany proti hrozícímu útoku se strany žalované, nýbrž že žalobkyni jde jen o přípravu k vlastnímu útočnému postupu proti žalované, pro nějž si chce určovací žalobou připravit půdu. Takovou žalobou by se tedy nepředěšlo dalším sporům a nelze ani říci, že jest jí sledován samostatný a rozumný účel, takže nižší soudy, zamítнувše ji, posoudily věc po právní stránce správně a dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c. ř. s. není opodstatněn.

Čís. 12101.

Nebylo-li ujednáno, v jaké ceně se dává věc na místě placení, není tu právního titulu k nabytí vlastnictví k oné věci věřitelem.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1932, Rv I 819/31.)

Žalovaný zabavil k vydobytí pohledávky za Čeňkem P-em různé věci. Tvrdě vlastnické právo k zabaveným věcem domáhal se žalobce na žalovaném uznání nepřípustnosti exekuce. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvody:

Vývody dovolání buduje dovolatel na nesprávném právním názoru, o nějž opírají i nižší soudy svá rozhodnutí, že smlouva, již zjednal žalobce s manžely P-ovými, jest smlouvou trhovou ve smyslu § 1053 obč. zák. Obsah písemné smlouvy ze dne 2. ledna 1928 vzbuzuje sice dojem, že jde o smlouvu trhovou. Leč nesejde na tom, jak smluvní strany smlouvu po právní stránce posuzují a označují, nýbrž pro posouzení její právní povahy jsou rozhodnými projevy vůle stran, umožňující úsudek o pravém jejich úmyslu (§ 914 obč. zák.). Podle zjištění nižších soudů postoupil Čeněk P. vylučované věci, které byly jeho vlastnictvím, žalobci na úhradu svého dluhu u žalobce přesahujícího 50.000 Kč. Z toho patrně, že stranám šlo o plnění na místě placení podle § 1414 obč. zák. a toto bylo právním titulem k nabytí vlastnictví žalobcem, jež jest podkladem jeho žaloby podle § 37 ex. ř. Prohlašuje-li však zákon (§ 1414 obč. zák.) plnění na místě placení výslovně za právní jednání úplatné, o němž platí zejména též zásada o zkrácení pod polovinu ceny (§ 934 obč. zák.), vyžaduje právní jednání podle § 1414 obč. zák. smluvní určení, jednak v jaké ceně se dává na místě placení plněná věc, jednak přesné určení výše pohledávky, která měla býti tímto způsobem na místě placení vyrovnána. Podle zjištění nižších soudů nebylo ujednáno stranami, v jaké ceně se věci dávají žalobci na místě placení. Žalobce neprokázal tedy ani platný právní titul tvrzeného vlastnictví k vylučované věci, pročez není třeba, obírat se ještě dovolacími vývody, zda jest tu druhá podmínka nabytí vlastnictví k movitým věcem, totiž platné odevzdání (tradice).

Čís. 12102.

Vznesl-li žalovaný proti žalobnímu nároku námitku nedostatku aktivní legitimace i námitky ve věci samé, procesní soud první stolice pak žalobu zamítl, vyhověv námitce nedostatku aktivní legitimace, žalobce omezil odvolání jen na otázku aktivní legitimace a žalovaný v odvolacím sdělení zabýval se jen obsahem odvolání obmezeného na otázku aktivní legitimace, měl se odvolací soud, přiznav žalobci aktivní legitimaci, zabývat i námitkami žalovaného ve věci samé. Neučinil-li tak odvolací soud, jde o vadu řízení podle § 503 čís. 2 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1932, Rv I 833/31.)

Žalobce domáhal se na žalovaném náhrady nákladu, jež vynaložil na výživu manželky žalovaného, své to dcery. Procesní soud první stolice žalobu zamítl pro nedostatek oprávnění žalobce k žalobě. V odvolání vytýkal žalobce rozsudku prvního soudu jen nesprávné